

कागल, जिल्हा कोल्हापूर येथे १०० विद्यार्थी प्रवेश क्षमतेचे नवीन शासकीय आयुर्वेद महाविद्यालय व संलग्नित १०० रुग्णखाटांचे आयुर्वेद रुग्णालय स्थापन करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एएमसी-२०२४/प्र.क्र.३३३/२४/शिक्षण-१
९ वा मजला, गो.ते.रुग्णालय संकुल, लोकमान्य टिळक मार्ग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ००९.
दिनांक: २१ ऑगस्ट, २०२४.

प्रस्तावना:-

जनतेला आरोग्य सेवा अत्यंत प्रभावी व परिणामकारकपणे देण्यासाठी राज्यातील वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग कार्य करत आहे. त्यानुषंगाने आयुर्वेदाचा पायाभूत सिद्धांत “स्वास्थ्यस्य स्वास्थ्य रक्षणम्” साध्य करण्यासाठी कोल्हापूर जिल्ह्यातील ता. कागल येथे १०० विद्यार्थी प्रवेश क्षमतेचे नवीन शासकीय आयुर्वेद महाविद्यालय व संलग्नित १०० रुग्णखाटांचे आयुर्वेद रुग्णालय स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावास दिनांक ०७.०८.२०२४ रोजीच्या मा. मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत मान्यता प्राप्त झाली आहे. मा. मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेच्या अनुषंगाने शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

कागल, जिल्हा कोल्हापूर येथे भारतीय चिकित्सा पद्धती राष्ट्रीय आयोग, नवी दिल्ली यांच्या मान्यतेनंतर १०० विद्यार्थी प्रवेश क्षमतेचे नवीन शासकीय आयुर्वेद महाविद्यालय व संलग्नित १०० रुग्णखाटांचे आयुर्वेद रुग्णालय सुरू करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. मा. मंत्री (वैद्यकीय शिक्षण) यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीमार्फत नवीन शासकीय आयुर्वेद महाविद्यालय व संलग्नित १०० रुग्णखाटांचे रुग्णालय यांसाठी निकषानुसार आवश्यक व सुयोग्य जागा (किमान ५ एकर) निश्चित करून सदर जागा जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर यांच्यामार्फत निःशुल्क उपलब्ध करून घेण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच सदर जागेत नवीन शासकीय आयुर्वेद महाविद्यालय व रुग्णालय स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सदर महाविद्यालयासाठी विवरणपत्र “अ” मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे विविध संवर्गातील पदे अंदाजपत्रकीय तरतूद करून विहित मार्गाने निर्माण करण्यास व पदभरतीस परवानगी देण्यात येत आहे.

४. सदर महाविद्यालयाशी संलग्नित आयुर्वेद रुग्णालयासाठी विवरणपत्र “ब” मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे विविध संवर्गातील पदे अंदाजपत्रकीय तरतूद करून विहित मार्गाने निर्माण करण्यास व पदभरतीस परवानगी देण्यात येत आहे.

५. सदर महाविद्यालय व संलग्नित रुग्णालयासाठी आवश्यक तसेच अतिरिक्त बांधकाम करण्यास व त्यासाठी आवश्यक खर्चास विवरणपत्र “क” मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे मान्यता देण्यात येत आहे.

६. नवीन शासकीय आयुर्वेद महाविद्यालय व रुग्णालयासाठी भारतीय चिकित्सा पद्धती राष्ट्रीय आयोगाच्या मानकांनुसार पद निर्मिती, बांधकाम, यंत्रसामुग्री व देखभाल, आवर्ती खर्च व बाह्यस्रोत खर्च यासाठी एकूण रुपये ४८७.१० (अनावर्ती खर्च रुपये ३१९.६६ कोटी व पहिल्या पाच वर्षांकरिता आवर्ती खर्च रुपये १६७.४४ कोटी) इतका खर्च अपेक्षित असून विवरणपत्र “ड” मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे आवश्यक निधी उपलब्ध करून घेऊन सदर निधीच्या खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच, आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी पूरक मागणीद्वारे निधी उपलब्ध करून घेण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच, पाचव्या वर्षाप्रमाणे त्यानंतर प्रति वर्षी सुमारे रुपये ३८.७२ कोटी इतका निधी आवश्यक आवर्ती खर्चासाठी उपलब्ध करून घेऊन त्याप्रमाणे खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे.

७. सदर महाविद्यालय व संलग्नित रुग्णालयाकरिता आवश्यक असणारी स्वच्छता, आहार, सुरक्षा, वस्त्र स्वच्छता ही सर्व कामे बाह्यस्रोतामार्फत राबविण्यास परवानगी देण्यात येत आहे. सदरची कामे शासनाच्या पूर्व मान्यतेने जाहीर निविदा प्रक्रियेच्या माध्यमातून ठेकेदारांच्या नियुक्तीद्वारे करून घेण्यात यावीत.

८. हा शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २०१/१४७५, दिनांक २१.०६.२०२४ अन्वये प्राप्त अभिप्रायानुसार व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ३६७/२०२४/व्यय-१३, दिनांक २८.०६.२०२४ अन्वये प्राप्त अभिप्रायानुसार आणि मा. मंत्रीमंडळाच्या दिनांक ०७.०८.२०२४ रोजीच्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०८२११२००२९३९१३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अजित सासुलकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राज्यपाल सचिवालय, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद मुंबई यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई.
३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, मुंबई यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई.

४. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा.मंत्री (सर्व), महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव, विधानभवन, मुंबई.
८. मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव, विधानभवन, मुंबई.
९. मा.राज्यमंत्री (सर्व), महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१०. सचिव, आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार, निर्माण भवन, नवी दिल्ली.
११. सचिव, आयुष मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली
१२. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
१३. अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये, मंत्रालय, मुंबई.
१५. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई.
१६. संचालक, आयुष संचालनालय, मुंबई.
१७. संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
१८. कुलसचिव, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक
१९. जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर.
२०. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १ / २ महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
२१. जिल्हा कोषागार अधिकारी, कोल्हापूर.
२२. अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, कागल जि.कोल्हापूर.
२३. सर्व अधिष्ठाता, शासकीय आयुर्वेद महाविद्यालये.
२४. सर्व सह /उप सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२५. निवडनस्ती (शिक्षण-१).

शासन निर्णय क्रमांक: एएमसी -२०२४/प्र.क्र.३३३/२४/शिक्षण-१, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग
दिनांक- २१ ऑगस्ट, २०२४ चे सहपत्र
विवरणपत्र “अ”

महाविद्यालयाकरिता आवश्यक पदे व त्यावरील पाच वर्षांचा अंदाजित खर्च

(रुपये कोटी)

अ.क्र.	संवर्ग		आवश्यक पदे व अंदाजित खर्च (रु.कोटी)
१	वर्ग-१	पदे	३०
		खर्च	३७.३३
२	वर्ग-२	पदे	२९
		खर्च	१६.७६
३	वर्ग-३ (नियमित पदे)	पदे	६८
		खर्च	१८.१७
४	वर्ग-४ (कंत्राटी)	पदे	७१
		खर्च	४.०९
५	अर्धवेळ विशेषज्ञ	पदे	०१
		खर्च	०.१२
६	विद्यावेतनाची पदे (आंतरवासी प्रशिक्षणार्थी)	पदे	१००
		खर्च	२.१६
	एकूण	पदे	२९९
		खर्च	७८.६३

विवरणपत्र “ब”

रुग्णालयाकरिता आवश्यक पदे व त्यावरील पाच वर्षांचा अंदाजित खर्च

(रुपये कोटी)

अ.क्र.	संवर्ग		रुग्णालयाकरिता आवश्यक पदे व अंदाजित खर्च (रु.कोटी)
१	वर्ग-१	पदे	१
		खर्च	०.८२
२	वर्ग-२	पदे	२०
		खर्च	११.४०
३	वर्ग-३ (नियमित पदे)	पदे	१६१
		खर्च	५७.१३
४	वर्ग-४ (कंत्राटी)	पदे	११३
		खर्च	७.५५
५	अर्धवेळ विशेषज्ञ	पदे	२
		खर्च	०.६०
	एकूण	पदे	२९७
		खर्च	७७.५०

विवरणपत्र “क”

महाविद्यालय व रुग्णालयाकरिता आवश्यक बांधकामावरील चार वर्षांचा अंदाजित खर्च

(रुपये कोटी)

अ.क्र.	इमारतीचे स्वरूप		बांधकाम चौ.मि	अंदाजित खर्च रु.७१४५६ प्रति चौ.मि. (रुपये कोटी)
१	प्रशासकीय इमारत (महाविद्यालय)		५५५	३.९७
२	प्रशासकीय इमारत (रुग्णालय)		७६६	५.४७
३	शैक्षणिक विभाग		६७५५	४८.२७
४	महाविद्यालयाचे इतर विभाग		२०४५	१४.६१
५	रुग्णालय इमारत (आंतररुग्ण , बाह्यरुग्ण विभागांसह)		४१९९	३०.००
६	वसतिगृह	२०० मुले	७०००	५०.०२
		२०० मुली		
७	अधिकारी / कर्मचारी आवास			
	वर्ग-१ (80 Sq. Mt X 30 Quarters)		२४००	१७.१५
	वर्ग-२ (60 Sq. Mt X 20 Quarters)		१२००	८.५७
	वर्ग-३ (40 Sq. Mt X 60 Quarters)		२४००	१७.१५
८	खेळाचे मैदान		४००	२.८६
९	अतिथी विश्रामगृह (80 Sq. Mt X 10 Room)		८००	५.७२
१०	उपहारगृह		२००	१.४३
११	अधिष्ठाता आवास		११५	०.८२
१२	नर्सस क्वार्टर्स (25 Sq. Mt X 71 Quarters)		१९६०	१४.००
१३	विशेष पंचकर्म केंद्र (स्त्री व पुरुष खोल्या प्रत्येकी ०४ प्रमाणे एकूण ०८ खोल्या, उपचार कक्ष, योग व मेडिटेशन हॉल इ.)		१३००	०९.२९
	एकूण		३२,०९५	२२९.३३

टिप : सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांनी सन २०२२-२३ करीता प्रति चौ.मि. बांधकामाकरीता (पाणी व विद्युत खर्चासहीत) रु.६४,९६० एवढी रक्कम निश्चित केली आहे. सदर दरात १० टक्के वाढ करुन सन २०२३-२४ करीता प्रति चौ.मि. बांधकामाकरीता रु. ७१,४५६ एवढी रक्कम गृहित धरुन उपरोक्त खर्च आकारण्यात आला आहे.

विवरणपत्र “ड”

महाविद्यालय व रुग्णालय स्थापनेचा पाच वर्षांचा एकूण खर्च

(रुपये कोटी)

क्र.	खर्चाचा तपशिल	प्रथम वर्ष	द्वितीय वर्ष	तृतीय वर्ष	चतुर्थ वर्ष	पाचवे वर्ष	अंदाजित खर्च (रु.कोटी)
१	इमारत व बांधकाम	१२०.०५	६१.४९	३२.६१	१५.१८	०.००	२२९.३३
२	यंत्र सामुग्री उपकरणे	५४.००	२०.००	१६.३३	०.००	०.००	९०.३३
	एकूण अनावर्ती खर्च	१७४.०५	८१.४९	४८.९४	१५.१८	०.००	३१९.६६
३	महाविद्यालयीन अधिकारी व कर्मचारी वेतन	७.९९	१३.०३	१८.४८	१८.४८	१८.४९	७६.४७
४	आंतरवासी विद्यावेतन	०.००	०.००	०.००	०.००	२.१६	२.१६
५	रुग्णालयीन अधिकारी व कर्मचारी वेतन	१५.५०	१५.५०	१५.५०	१५.५०	१५.५०	७७.५०
६	दैनंदिन आवर्ती खर्च	०.२३	०.२७	०.२९	०.३१	०.३३	१.४३
७	बाहय स्रोत खर्च	१.७३	१.८४	१.९७	२.१	२.२४	९.८८
	एकूण आवर्ती खर्च	२५.४५	३०.६४	३६.२४	३६.३९	३८.७२	१६७.४४
	एकूण आवर्ती + अनावर्ती खर्च	१९९.५०	११२.१३	८५.१८	५१.५७	३८.७२	४८७.१०